

ሆኮኪኒህ ስኮፊኒ ፎሮጂኮፊኒ

ԻԻԶԻՆՃԻԻ ՍԵՆԵ

ՆԻՄԵՐՕ - 85 - 1961 - ՅՈՒՆԻՍ - 29 - Դ ՄՈՒՀԱՐՐԵՄ - 1278

ԲԵՆԶԸՄՊԻՆ

ሆኑህቶቱቅቶታሊቱ

Օսմանյա ժրտոր	158	20
Ենիկըզ	175	26
Քրտնորդ	138	20
Ժմրէրիւղ	141	27
Քարպոն	26	30
Գըրմից	81	
Պէշէք Եարմըզ Եիւզտէ	41	
Խաղիսէ Թաշկիւր	65	30
Սէհիմ	57	
Գոնուլտէ Էսիկ	53	26
Պէշիմ Էէշի		

ՊՕՐՍԱ ԹԵԼԵՂՐԱՖԸ

Պօլսու 1 ժնարս 8 յո-իս :

Օրմանքը խթվելուց 77 : Ենթիվ 62 1/2 :
Գնումը 39 1/2 : Պատշաճ 49 : Աջընդհանուր
Օտեւս 30 : Գահվե 56 : Շէքէր 55 : Իբէք, Կեյ
շէք վե սովորը եօգ : Մարտիլեւ 25 70 : Բօլիմիգու
սուրճակ մէկն է :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԵՆԵՎՆԻՅԵ

Պսւ բազար խմբէսի շէգբէթլու
է քէնտիմիզ հազրէթլերի , պատրա
ղամ Վըպրըզը Սէհէմիւ բաշա վէ
Սէհէմիւ Լի բաշա վէ Շէհպատէ
կէտնտէն Սուրտտ էքէնտի վէ Լի
տիււ Զամիտ էքէնտի հազրաթը փս
թիսհապը Շահտնէլէրինտէ օլտուգ
լարը հալտէ Օէլթոււն պուրնու
Ֆապրիգասընը վաբօր իլէ թէշիֆ
պուլուրմուշարտոր :

— Պաշտատ, Սոստուկէ Իսթան-
պուլ տրտուղնտու պուլունան թէլէկ
րաֆ իշլէմէքտէ օլտուղսւնտան, ճիւ-
լուսու Շիւմպուլունան միւճտէսի,
Ք4 սաաթտու Պաշտատու լաաղ օլ-
մուշ, վէ ճիւմէնիին մէսէքրէթիին
մուճիպ օլմուշտուր :

— Փարիս սեփրի տէվէթըն վէ
լի բաշա հապըթթէրի, Գուբայան
պայրամը միւնասէպէթիյն, քեռֆ.
Ֆէյի թէպատայը սալթմնաթը Անիյ.
Եէյի տալթթէ հիմմէթ պիրլէ պիր
աղիմ զիյաֆէթ վէրտիքտէն պաշգա,
ֆուգարա վէ պիշարէկէաննէ թագ.
սիմ օլունմագ իւզըն, մէմլէքէթ վա.
րսինն պիր սիւրիւ գօյուն իրսալի.
նէ հիմմէթ պուլլուրմուշտուր:

— Տարը շուրա տակերի բխտսե-
թի պէհիցէսի, իմալաթը տակերիցէ
մէջնիս բէյիս ֆէրիդանը քիրամտէն
տթուֆէթըւ լաշիւ բաշա հազըէթ.
յէրինէ .

Խառանք օրոտույի Հիւմայունի մէջ
լիսի ընդանէթի, Խօթխանէյի (Վիրէ
խմալթ մէջլիսի ընդլիսի սէստէթլու
Սէլիմ Բաշա հագրէթլէրինէ ,

Թօքաւանէի Լճիւրէ մէջլիսի ըի
յաւեթի, Թօքաւանէի Լճիւրէ իմու
լաթ մէջլիսի ընչիսի սէտօւթ թու խառ
լիլ բաշա հազրէ Թլէրիսէ Թէվճիհ
սլուրու լմուշաւու :

— Տիւնքի կիւն Շէվքէթլու Լիւ.
տիւ Ղլչիզ էֆէնտիպիզ հազրէթլէրի
իւմի Շահաննէրօնէ պասուրան Եէնի
սիքիէլէր կէօրիւլմիւ շէրտիք :

— Ճիւլլուտու Հիւմայուհնու հասդ
րէթի խիւաքէթը բէնահիւրի թէպրիք
ղըմնընտա ։ Փարիստէն ժէնէրու իօը
լէն ճէննապլէրի , խասսէթէն իսթան
պօրա կէօնտէրիլէ ճէքփիլ :

— Հէվքէթլու գուտրէթլու Լաւ
տիււ Լալիզ էֆէնտիւի թէրսանէյի
տափրէյի վէ թօփրսանէյի ամիրէյի
թէջիֆպուլլուրտուղարընտա, խաւ
սէթլն ասաքիրին, էէտիյի էթմէքտէն
կէթիրթտիրիպ էէմիշ, վէ զիյատէ
ճէ պէյազ օլմասընը էմր ու թէնպին
պուլլուրմուշ տուր :

— Տարե շուրա ազապնտան 'Նէ-
ճիպ բաշա հազրէթլէրի, սիլլիի աւ-
կէրիտէն իրորա՞ծ իլէ, միրիմրանըդ
րիւթպէսիլէ միւլլիսէյէ նազլ պըռն
մուշաուր :

— Պոռ սալը կրւն, իթ ալիա, Պէէ
Ճիգա վէ Լոսնան սէֆիւլէրի հաւ-
րէթլէրի քէնտի սէֆաւթլէրի մէ-
մուքինի պէրապէր օլտուգլարը հաւ-
տէ, միւլագաթը Շէհրէյարի իլէ միւ-
շէրրէֆ պուլյուրմուշար տըր :

— Զուհիս 11 տե Իրէնս՝ Կարօ-
լէօն վէ Իրէնտէ՝ Կլօթիլտ հազրէթ-
լէրի Թուռուտա մուվառէլէթլէրին-
տէ, տէվլէթլու ֆէխառմէթլու Վա-
լի քաշա հազրէթլէրի Թաքաֆընտան
իհթիրամթըր ֆայիգա իլէ գապու-
լ ոյունմուշարարր :

— Վիեննայից պիտ թողալ ղէն-
կին մտաւիւար, պիտ կիրոն պէհա
բռնէ թերթիկ իտերէք, տապա-
նաբաշի գրաւիւտը հազրէ թերին
կէտնէրէ՞նքեր իմի :

- Սկզբով Լամանուէլ հաղրեթ-
ւերի թարափընտան, Վսեթ Լ'րէս
համ զաթ, գրաւը վիւշարիւյն հաղ-
րեթէրինին պիր գըթա խաթթը
տէթթւերի օլան նամէյի, իմբէ-
րութոր Կաթօլէոն հաղրեթէրինէ
թագտիմ իթմէք իւզը՝ Փարխէ
կէօնտէրիվիշ, վէ իմբէրաթոր հաղ-
րեթէրի Վսեթէնէպրօտ օլմադին,
օրոյտ տապէթ օլունմուշ տուր:

— Բարա հազրէթլէրի վաթի.
գան սէրպընտա Վ. Պետրոս քիլիսէ.

սինին զլինեթի կիւնիւնաւ հազար
պուլունմաղին , Վիգթօր Վամմանու
էլ հազրէթլէրինին .բէնտի մէմալիբի-
նի զապթ իթմէսինէ գարշը թէշէբ-
բիսին թէբէրրիւր խյէմիշ տիր :

— Վաղը շաղէթալար վէ թէլէկ-
բաֆլար տախի Ռաբա հաղրէթլէրի-
նին քէյֆսիզլըինի, խիլլըն եիւղ-
թութմուշ տէյու խոտաա իթմիշլէր
խն տէ, թուրքինստան կէլէն սօն
խոպէրլէրէ նէզարէն, կիւն պէ կիւն
ֆէնալաշմագ տա պուլունսուգ տան
պաշգա, յուլլա սօնուշա դառաար ան-
ճագ եաշայապիլէ ճէկին հէքիմլէր
պէյան իթմէքտէ իմիշլէր. ֆէգաթ
պու ճիւմլէ միւշարիլէյհ հաղրէթ-
լէրինին տայլիմա ագլը պաշընտա օլ-
տուզու հալտէ, րահաթ գալպ իւղ-
րէ. քէնտի վէֆաթընտան սօնրա տա-
խի Վիլիսէնին նէ սիւրէթ քէսպ իւ
տէճէկինէ տայլր, գարալիալլար իլէ
միւշալլէրաթէ կիրիշմէքաէն խալի
պուլունմամագ տէ իմիշ :

— Բու տխուր ագգ՛է գըլլէ թի կիւն
պէ կիւն արթմագտա ոլուպ, վէ եւ-
նիտէն խազինէ թա՛նկիլլէրի մէյտա,
նէ չըգտըղընտան, տխուր լիմայէ տա-
հա զեյատէ ֆէնալը Ի վերմէքտէ իմիչ:

— Վերջօր լանդստեղ հազրէ թ-
ւերի, առթանաթը Վենիսէ թարա-
ֆընտան րէսմէն ի թաւիա գրաւը թա-
նրմը տոր :

— Փարիսին օրթաքննտան Աէնա իրմաղը կէջիպ, թի-յեղի նամ մէջնուր սէրայ տախի, մէգքիւր իրմաղըն պիր թարաֆընտա քեային տիր. վէ] ճնտ. րատա թէւաճճիւպէ շայան ցունկլար իճրա իթմէքաէ պուլընան Պլժնտէն նամ իբ ճանպաղը տախի, Սիւնատիւ միգի օգոս յանյարա մալիւմ տիւր :

Սէրգեյու միւսիւ Պլժնտէն , Փաշ
րիստէ , կէլիպ օլ մէգքիււր սէրայտէն
գարշը գըլըսընապի Օսէն նամ մէյ-
տանէ գտաւար պիւ իբ կէրէրէք , էն-
վայի օյուհլար իճրապը իլէ , պա-
տիհէվա հէք քէսէ սէյր իթաիրէճէ-
լին պէյան իլէ , հիւ քիւ մէթտէն րուխ-
սաթ թալէպ իլլէմիշ տիւր :

— Հինդուիստանի երի գլխավոր քաղաքն է, Կալկաթան, Ինդիկայի բնակչության կենտրոնը, Ինդո-Եվրոպական առևտրի կենտրոնը և Բենգալիայի մայրաքաղաքը։

— Ընտրութեան համար կ'ընեն պէտք
կ'ունենան իրենց իրաւունքները
համարժէցնելու իրենց իրաւունքները
համարժէցնելու իրենց իրաւունքները
համարժէցնելու իրենց իրաւունքները

— Հինդուստան բառի շարժումը բնական լինելով հիւսիսային կէտէ մէջ ունի Սիւամ բառի շարժումը թաւաքանդան փարիսէ իմէրաթօր հաղթելով ինչպէս պու կիւնէրտէ պիր չօգ էլ ինչիւր կիթմիշ օլտու զուհտան, Ֆրանսա զաղէթաւարնձա պիր պիւ յիւք հաւաարա եւրինէ կէշմիշաիր, վէ հաղթաթէն տախի տիգգաթէ շայան պիր վուգուաթուր :

Սիւամը պու թէրէսթ օլտու վէ օլ գաւար թէրպիյէսիզ տաթմէր տիրէր քի, արապանն իչինէ մի օլ թուրմալը եօգա իսպիւր եւրինէ մի օլ թուրմալը պիւմէսիքաթէն պաշգա, մէնտիլ տախի գուլանմաթ տաթմէր լէրինտէն օլմալը զուհտան, պիւգաթ էլ ինչիւր ինչին տախի փարիստէ պու թուրմալը բարմալը զաւար սիւմ քիւրիւ պ թէմիլէտիքէրի փարիստէ թապ օլտու իլիւսթրաթիսի նամ զաղէթաթէ օգուհմաթաթիւր : Ֆէգաթ պու ծիւմէ երինէ իմէրաթօր հաղթելով թէրի թարաքանդան լաղմ կէտէն իլթիթաթա նայիլ օլմաթաթ տիրէր :

Սիւամ բառի շարժումը եագըննտա պիրտէ Տահմէ բառի շարժումը վարտը քի, բառի շարժումը բէտէրինն ծանը իչին հէր սէնէ 6-7 պին քիշի գուրպան քէսմէքտէտիր :

— Սիւամա տախի, միւթէվէ ֆա Վիսթալ ար Վալուրուն եօնմա սուրէթին պիր մահէլէ վալ իտէ ձէքէր իմիշ :

— Սիւամա իստանն ինչիւր նամ շէհրինտէ շիմիլէ գաւար 60 տիւր լիւ զաղէթա վէ թիսալէ թապ ու նէշր օլտու զուհտան իքէն, մուախիւրէն պէշ նէվի զաղէթաթէ տահա թուրսաթ թահսիլ օլտու զուհտան, վէ 6 նէվի իչին տահա իսթիլան օլտու զուհտան օլտու զուհտան, պատէլին 71 տիւր լիւ զաղէթաթ նէշր օլտու զաղէթաթ :

ԼՂԳԱՅԻՆ

Պէշ օլտու տա պու լուհան շայ հէ քիմէրին, պէնիլէրինտէ պիր ընկէ թու թիւն թէշքիլիլէ ֆուգարա իտա թալարն սյալըրնա կիտիպ պա տիհէվա պադմաթ նիլէթի խալիլէ սինտէ պու լուհտու զաղէթաթ, վէ պու իտա սուտա մէմուլ օլտու զուհտան սէմէրէ իտէ, պիր քէշֆիլիլէ պուգըրտը տան սօնրա լաղմ կէտէն թէմիլ իլա ձըն վէ եէյէձէք իչէձէ կին ալընրա, տիգգաթ թամիլէ օլտու զուհտան սիւհթաթ պու լուհտու զուհտան բանա պիլթիլէրինտէն, շու մուալիլէթէ թալալիլան իտահուր թարաքանդան հիմէթ պու լուհտու զուհտան արդու իլէ Սիլէրիտի : Պէշ օլտու թալալիլան իտա

հուրգու, պէշիլէ պիր սէվալաթա վէ տալ իտանիլէթաթ վաճիլիլէ զիւմ մէթտէն պու լուհտան թէքիլիլէ մէմ նուհէն վէ մէսուրէն գաւար իլթ տիքաթէն սիւշգա, Վալաթէր տաթ թէ քէնտիլէրին, քէշֆիլիլէ իֆաթէ իլթմիշ օլտու զաղէթա Տէրա Սուտա զաթէ իլթէթա Նօրձի պէշ իլէ, քէշֆիլիլէ մէզպուրէ իլթէրինէ պիր տէֆա կէթիլէթա արդու զուհտան պու լուհտու զուհտան, պու բաղար կիւն միւմալիլէ պէշ հաղթելով թէրի իտանիլէն թալալիլան իտահուր թէշքիլիլէ պու լուհտու զաղէթա թարաքանդան հիւք պիր պէվալաթ իլթաթ հիշ պիր նէվի ֆէտաթէրալէ տիրիլ օլտու զուհտան պաշգա, ալէս սէվիլէ իլաճար աճագ սէրմալիլէ նէ վէրիլիլ, վէ ույիլիլէ իլին եա բըրան իլաճարտան վէրէ գաւար ֆարգը պու լուհտու զուհտան պէլան տէն սօնրա, հաթթա շայ տաթ թէ քէնտիլէրինտէ պիր իտանիլէ թէքիլիլէ իլթէ, հաթթա պիր կիւն Վալիլէ կիտիպ նէզպուրէ իտանիլէ, էձ զալանէձէ ինթիլաթա իլթ օրտիւր լէրինտէ, էհէմիլիլէթա պու լուհտան իհտան օրաթա հիմէթ պու լուհտու զաղէթա վէ միւմալը պու լուհտու զաղէթա թալալիլէ իլթէթի, թալալիլան իտահուր զաղէթա պու լուհտան զաղէթա, պու մէր թէպէ տալը իտանիլէ իլթարը տա հա զիլաթէ զալիլէթի թէքիլիլէ նի պալիս օլտու զաղէթա իլթիլաթ, հաթթա զիլաթէ պալիս զիլաթիլէ իլթէթա, վէ եագընտա միւմալիլէ թէ օլտու զաղէթա նիլէթիլէ, միւմալիլէ Նօրձի պէշ, էձ զալանէլէրինտէ պիր ալալիլէ օլմաթ իլթէ, թալալիլան իտահուր զաղէթա միւմալիլէ սուտա պու լուհտան իլթար նամ միւհիւր իլէ միւհիւր լէնմիլ պիր քէտալը իլթա օլտու զուհտան :

թալալիլան իտահուր իլթար իլթէ հէր նէ գաւար իլթէթէ կիտիլ իտէ, սէնտէ պիր տէֆա հիւսալըրնա պալըրա, քիլիլէ տանիլընտան թէպիլէ օլտու զաղէթա թար :

Վէրշի չօգ ալալիլէ սէվալաթ տալիլ իլթալիլէ վար տըր, լաթին պու նիլէթի իտալիլէ ձիւմէսիլէ ֆալիլէ պիր տէնտէ ձալիլէ պիր, զիլա ձիւմ տիլէ գաւար ֆուգարա շու եօլտա գալըրմալընտան, պիլիլէթէ պիլիլէրի էձէլիլէ օլթէքէ, միլիլէթիլէ զիլա ալալիլէ սէպէպիլէ վիլէլ օլմուլ տուր տէյէպիլիլէ :

Նիշա լիլա, Պէշ օլտու շու նիլէթի իտալիլէ պիր տալիլէ ալալիլէ իլթարէ կէլէրէք, սալիլ սէմիլիլէ տալիլ պիր իլթիլէ թար, վէ ին

շա լիլա պու կիւնիլէրտէ, իլթէթա լու Նօրձի պէշ Վալիլէ կէթիլիլէ մէկէ սէօլ վէրէն Վալաթէր զաթ, արդու զուհտան իլթա իտանիլէ, ումու մէն միլիլէթիլէ պալիլէ ձիւքալ նիլէթիլէ պու լուհտան :

— Սիլիլաթէ իտահուր օլտու զաղէթա լալիլէ պարապտա ալալիլէ ձէնտալիլէ, հաթթա թալալիլէ թարաքանդան Սուր լիլա նիլալիլէ գալիլէ իլթ կիւմիլէ միտալիլէ պիր գըթա իլթա պու լուհտան :

— Պիր միլիլէթիլէ իլթու կիլթաթ սինէ պալընտա սէպէպէրտէն վէ հէման էն ալիլիլ տալիլ իլթ մուսիլիլ օլտու զուհտան տալիլ նիտա իտանիլիլ ձիլ տիր, վէ հաթթա օլտու սէնէ ուսուհմաթ տէլիլալը իլթէրինտէ շու եօլտա պիր զալիլէ կէթիլ մէքալիլ, ֆէգաթ մուսիլիլ իլթ, ձիլիլ օլմալը, վէ ձիլ տալիլ մուսիլաթ օլմալընտան, պու ձիլիլէ գուլիլալ տալիլ ձիլիլ կէզէլիլիլէ տիր, վէ հաթթա քի ձիլ տիլէ գաւար, իլթ ձիլէ միլիլիլ տէ ալ չօգ սարքէ իլթաթ օլտու նուալ իլթու կէթիլիլիլ իտէ տէ, նոթա իլթ քի հէր մէքաթ տէ պու լուհտան իլթէն, պիր գալ սէնէ տէն պէրու աճագ պիր գալ մէքաթ տէ կէթիլիլէ կէլիլէթա տիր :

Պու կիւնիլէրտէ շու հաթթա զիլաթէ կէլիլիլէթա պու լուհտան իտահուր պալիլ թէշիլիլ օլմաթ նիլէթի մէմուհէսիլ իլթ, իլթիլա նամ թիսալիլ միւֆիլիլէրիլ թիլիլէթա միւմալիլիլ Պ. Սանուէլ իլթալա ձէնտէն զալիլէթիլ 12 տաթա գաւար կիւլէլ լալիլէ ձէմ օլտու զաղէթա ՏԱՃԱՐ ՄԱՍԱՅԻՅ, ԹԱԳԱՐԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԿՈՑ իտիլիլ վէ պիրիլիլ օլտու զաղէթա պիր քիւլիլ թիսալէ թապ ու նէշր օլտու զաղէթա, իլթէր զուրուշա տալիլ թալալիլ, վէ քէտալիլիլ Վալաթէր վէ շայիլիլիլէրինտէ պալիլիլ մէմ նուհիլէթիլիլ պու լուհտան տէտիր, ինչալիլ մէրգու մուսիլաթալիլ լէրտէն թէշիլիլ օլտու զաղէթա, նիլէթիլ մէրգու պէսիլ իլթէրէ քէյ տէր քէյ մէքաթ թիսալիլ նէշրինէ միւմալիլ օլտու :

— Պիր վալիլիլիլ պէրու, լէնի գալու կիլիլ շայ սէքէնէսի չօգ պու լուհտան պիր մահալիլ թալալիլան իտահուր զաղէթա նիլալիլ կիլիլէթա տիլիլիլէ, վէ թալալիլիլ մէմալիլ հի միլիլիլէրիլ տալիլ եիլ իլթիլիլէ գալիլաթա պու լուհտան զաղէթա, պիր նէվի նալիլաթ վէ զալիլիլ օլմաթ իլթէ ձէնտա տէֆա եսէֆ իլթէրէ մահէլիլ մէզպուրտան շու հաթթա թիլիլ ֆալ ու զէմ իլթիլիլ տիր :

Լաբին շիմոն իճապ խոհն քուհար
կու թիւն եէնիտէն իճրա օրունարագ
շու աթիւղղեր զէվաթ թաղական
խորհուրդ աղալարը ինթիխապ օ
լունմողին, Սրբաղան Պատրիարք
հայրըմըն Կոնգակը իլէ թառախ
գըլնմըն տըր :

Լնտանեան Լեւոն աղա, Լոն
նաղպիր :

Պագմաճեան Յովսէփ "

Պօրանեան մհի Յարութիւն "

Թուրումպաճեան Պօղոս "

Սինասեան Սկրտիչ " Լոն
նաղպիր :

Սուրառեան Յարութիւն "

Նիդամեան Սկրտիչ "

Սէրվերեան Կ'ախօր "

Սիմոնեան մահաճեան Սատթեոս "

Եէնի գաբուտան արզու վէ է
մէլ օրունան շէյ մէթէպլէրին վէ
խուսուսլըն գըզար մէթէպլինին
հիւանիւ նիզամը օրուղունտան,
զէվաթը միւթէպլէրինն զայրէթտէ
գուսուր իթմէյէճէթլէրի, վէ գըզար
մէթէպլի քիւշատի նիյէթի խայրիյէ
սիյէ թէշթիլ օրունմուշ օլան Լշու
եան ընկերութիւնա տահա զնյա
տէ սարֆը Էֆթեար վէ հիմմ' պու
յուրաճաղարը Էմէլ Էլլէպտէն
պուլունմագտէ տիր :

— Պուրիէ տ'Օրիանտէ, Սիլի
պէտէն կէլմէ պիր մէթուպ նէշը
օրունարագ, մէզթիւր մէմէթէթ
Հայարը կիւյա Լուրնէ Լաշնոր
գու Սրբաղան Հայր հաղթէթլէրինն
կիւճէնմիշ օլուգլարընտան, Լաֆա
յին Սարչութիւն թարաֆընտան
միւշարիլէյ հաղթէթլէրինին զերի
խտարէսինտէ պուլունմարընա ճէպը
օրունտուղը թագտիրտէ, Պաթօ
լը քիլնէսինն կիտէրէթ թէպտիրի
մէզէպ իտէճէթլէր իմիշ :

1861 սէնէսինտէ եաշայրպ, վէ
Սիլիպէ Էհալիսինին միգտարի քի
ֆայէ սահիպ նամուս վէ նէզթէթ
պուլունտուղարընը պիլտիկիմիզ
շէյլէ տուրտուն, պիլիմ Լաթրիք
խանէմիզճէ ճէպը տիրիլէն շէյ շիմ
տիլէ գատար թէթմիլ սուրէթտէ վէ
րէսմէն իճրայէ գօնուլամատրգտան
պաշգա, արթըգ պուլունտան սօնրա իտէ
տաղ իճրասը կէօրիլէմէյէճէկիլնտէն,
մէզթիւր մէթուպու եաղան հէր
քիմ իտէ, ճէհալէթիտէն նաշի,
Սիլիպէ Հայարընա պիր նէվի հա
գարէթտէ պուլունմուշտուր տէյէ
պիլիլիզ, վէ ումարըգ քի ըիպէթլու
զաթլէր Էյլէ պիր պահսա գաշը
րէսմէն բրօթէսթօ տախի իտէրլէր :

— Պիր այտան զնյատէ տիր քի,
Հիսար Էհալիսի պէյնիտէ պաղը
մէթթիպէ ույղունտուղ հաղթը վու
թու պուլմալին, մէթթէպլինին գա

բաթարըրըպ, շէ մէթթէպլի մէզպու
րէ ինայէթտէ պիլգուսուր պուլու
նան զաթլէն, կիւճէնտիրիլիշ օլու
ղուն պիլտիրմիշտիլ, Ըու ույղուն
սուղուգլարա պաշըճա սէպէպ, ի
շիտիլիշ նէզարէն, Սոսիօվու Սոն
փան նամ սարրաֆ իլէ, պէշ ալթը
նէֆէր տախի քէնտու Էֆթեարընա
խրամէթ իտէն ֆիրումայէ թագըմ
լարը, վէ Էհալի իշինտէ տախի պա
ղը մէթթիպէ եէնի ուսուլարա գալ
պիլնտէ հագարէթի տէրթեար օլան
լարտան պուլունտուր իտէ աէ, մէր
գուճ Սոսիօվու զէնկիլնճէ վէ պի
րաղ տա նէզթէթի Էթիթթէ օլու
ղունտան, քէնտի Էթէնէ գատար ա
լըպ սաթապիլմէթ, քէնտի Էթիթթ
աէ զէվճէսինն միրառ գալմագ, վէ
զէվճէսի տախի Էթիլնճէյէ գատար
սաթապիլմէթ, վէ մէրգուճ տախի
Էթիլթթէն սօնրա մէթթէպէ գալ
մագ շարթիլէ պիր Էվ լաթիլէթ իթ
միշ օլմալին, առէթա քիլնէյի վէ
մէթթէպլի սաթլն ալմըշ կիպի պիր
Էթվարտա պուլունտարագ, օրալարա
գատար սէրպէսթիլէթ քէսպ իտէր
քի, քիլնէնին պաղէսինն գօյուն
վէ գուղը պաղար, Ս. Պատարագ
թագտիր գըլնըր իքէն, թամ Տա
ճարլն գաբուտա գարշարտա Է
մաղը չըպըղը եաղըպ, րաղը շիշ
սինի օրթայա գօյուպ, ահպապ իլէ
չագըշարմալէ, վէ կէլէնի կէլէնի
թէմիլճէ սէյր իթմէկէ չըզըշըր :
Պիր տէֆա Էհալիսին կէօղիւ գօրգ
մուշ, Լաթրիքիսինէյէ թէշէթթի իթ
սէլէր, փարառը չօգ պէլթի իաթթըր ի
տէրլէր : հիւրիւմէթ շէթթէպլէ իթ
սէլէր, հէմ միլէթճէ պիր քիլնէթ
տիր, վէ հէմ տէ Սոսիօվու տուր :
Էթլէճէ շիմոնի գատար թէհամ
միւլ իւղէ շէթթլէր : վէ մէրգուճ ի
սէ պու սէնէ Սահմանագրութիւ
նուն սէսինի իշտիպ, թաղական
խորհուրդ իճրասընը կէօրիլթտէ,
քէնտի քէյֆինն պիր տիլիլին վէրի
լէճէկին Էվլէլնտէն տէրթ իլէ, հէ
ման թաղական խորհուրդու աօղար
լէթն, Էթիլթթէթ նիլնթիլէ, թա
ղական խորհուրդ հուղուրունտա,
պիր վէ սիլէ իլէ ժամիշտուն եիւզիւ
նէ պիր թէմիլ թագտիլ ինտիլի վէ
րիր իտէտէ, շու տէրէճէլէրտէ հա
րաթեաթը նահլմլարէլէրինին ճէզա
լարը, հէր նասըլ իտէ շիմոնի գա
տար կէօրիլէմէզ : Պու տէֆա քէյ
ֆիլէթ ումուճէն Էհալի թարաֆըն
տան Քաղաքական ժողովա իֆատէ
օլունարագ, մէրգուճ Սոսիօֆլու
նուն պիլթիւն պիլթիւն քէյտէն
թարա օլունմաղը, վէ սայիր հէմհա
րէթթէթ պուլունտանարըն ճէզաղը ի
ճպղընա պագըլմաղը իաթիտա օլու :

նուր իտէ աէ, Քաղաքական ժողով
տան պու տէֆաղըպ սաթթ Քանչէ
լարեաղընա եաղըլարագ, քէյտէ ա
լա միլէթ իշինէ գարըշմամաղընա
գարար վէրիլէր, վէ մուճիպինճէ
իճրա օլունտուր, վէ ֆիրումայէտէն
պուլունտանարըն տախի, պուլունտան
սօնրա օլէօլուա հարէթթէթլէրտէ պու
լունմաղաճաղարընա տայիր թէէմի
նաթ կէօթթէթմէլէրի իշին, Պապը
ղապթիլէթ թագրիր օլունտուպ, իճ
րասընա պէթլէնիլմէթտէ պուլունտ
ուր, վէ Էհալիսին պարըշարըլմաղը,
մէթթէպլին աշըլմաղը վէ քիլնէճէ լա
ղըմ կէլէն հիւանի նիզամա վէ թա
ղական խորհուրդա տէվամ օլունմա
ղը խուսուլարը իտէ, իզլէթլու
Սոնփան պէյ Լըպանեան իլէ Պէօղ
լու քարալիլի մէզլիլէթլու Սանուէլ
վարդապէտէ իհալէ օլունմաղին, պու
բաղար կիւն Էվլէթթիտէն ալէա օլմագ
իւղըն մէթթէպ աշըլպ, հէր քէս
իճրայի մուհապպէթէ պաշար : Սո
կօֆլունուն զէվգինն խրամէթ իտէն
գօյուն գուղը, գալմա քիւրէթ,
պէլ վէ սանտալէա ճիւմէսի քիլնէ
տէն տիշարը աթըլըր : վէ Սուպա
յաճեան Յախօր աղայա եինն Էվ
վէլթի միւլալ իւղըն, մէթթէպճէ օ
լան հիմմէթ ու ինայէթլէրինն տէ
վամ իթմէլէրի րէճա օլունտուգտա,
Լաֆաթթիլին իճրա պիրլէ : շիմոնի
գատար մահ պէ մահ 850 զուրուշ
վէրմէթտէ իքէն, շիմոնիտէն սօնրա,
մէթթէպլին մէվճուա պուլունտան պիր
գալ պին զուրուշ պօրճունտու Էտա
իթաթթտէն պաշգա, մահ պէ մահ
տախի 1050 շէր զուրուշ իհսան պու
յուրաճաղըն վատ պուլուրուր :

Տօղրուսու Յախօր աղանըն շու
աղգատիրութիւնու, ումուճէն միլ
լէթիմիզ թարաֆընտան թէշէթթիւր
օլունմաղա շայան տըր :

— 84 նումէրօ Սինատիմիզտէ
Պրիլէ հագգընտա եաղարըլմը պահս
տէ տէրճ օլունմաղը լաղըմ կէլիլ պիր
խայրիտալըգ վու գու պուլմէն իմիլ
իտէտէ, թաֆտիլթթը տահա պու
կիւն թարաֆըլալ պէյան օլուն
մուշ օլմաղին, նէշրինն միւսմարաթ
իտէրիլ, Լանի, Քրիլիշտէն քէթ զա
րուրէթտէ պուլունտուգլարընա տա
յիր Լաթրիքիսանէյէ պիր գըլթա
մէթթուպ կէլտիկի կիւն տահա, Լա
գտէր Պէթրգ պէյ Լըպանեանտան
օն պին զուրուշ աղնմաղտէն Էվլէլ,
Սայր եկէղէցի քահանալարընտան
Տէր Սոթիաս Հայրըն զայրէթի վէ
պաղը զէվաթը խայրիտահանըն հիմ
մէթթիլէ թէտարիթ օլունտան պիր գալ
Էիւզ զուրուշ իլէ իքի եիւզ օթթա
Էթմէթ վէ եիկիլմի օթթա գատար վէ
թին աճէլէթէն իրալ օլունմաղէթթ

— Պէշ ալթը սէնէ ագտեմ Վընայը առաւորեալ Վիտա Նիւարայ Ս. Ի. Նաւարը խմինէ պիր քիլիսէ իպնա օլունուպ, ֆազիլէթու Նախը Սըրբազան հայրըմըն մարիֆէթի իլէթագտիս գըլընմը, վէ մահալլի մէզ պուրտա գըրդ ֆաւիլէա գաւաար Հայ պուլունմիսգտէ օլունպ, էքսէրիսի զարուրէթ իւլ հայ պուլունտուգլարընտան մը օլա, էօգսա վաթթի հայլին իգթիզասընտան մը օլա քէսպի շէրէֆ իտէմէմիշ իսէ տէ, Ազգասէրէր վէ Արօնասէրէր հիշ պիր վագըթուա միլլէթիմիզտէն էքսիք օլմատըլընտան, վէ Սահմանագրութիւն սայէսինաէ հէր քէս իւզէրինաէ հիւսնի նիզամէ վէ ուսուլու միլլէթի ըիսյէթի քէսմիլէ կէօրիւլ մէքաէ պուլունտուգլունտան, յաւիս 9 տա մէզքիւր քիլիսէնին իսմի շէրիֆի օլմատը ճիհէթիլ, Սըրբազան հայրըմըլ աւմէթ օլունմուշ օլունպ, վէ զիարէթճիլէրէ իսէ պիր գօլայըգ օլուն իլին, էէվմի մէզպուրաէ էաւնի բաղար կիւն իքի աւմէթ վաքօրուն սապահլայըն սաւթ էարըմտա քէօրիւլէ էանաշարագ արզուքէշ պուլունտանլարը բարասըլա ալըպ, էինէ ագլամա իսթէյէնլէրի քէօրիւլէ թէսլիմ իթմէսինէլ գարար վէրիւլիշ իտուկի իսասսէթէն պէյան օլունուր :

Ինչաւալս միլլէթիմիզտէն իսպլիճէ քէսան մահալլի մէզպուրա ազիմէթէ հէմ սէքէնէսինի թէսէլլի իտէրէր, վէ հէմ տէ կէրէք քիլիսէսինին վէ կէրէք մէթթէպինին իլէրուլէ մէսինէ պայիս օլունուր :

Սիւլասը Պ. Թադէոսուն սէշլէտիկի միւթէէսիր նութգուն սուրէթին, էալընը պիր գաշ լուզէթէր թէպտիլլը պէյան իտէրիւլ :

Իսնէ ինչի սիլէան հանրիսի ձն-Իսն Սայր Գալընի Սիւնէթիսիս . 1861 . Ի 19 ճարփ :

Վերապատիւ տէր և ազգասէր հորք և եղբարք :

Միւլըրդ է մեզ և անշուշտ մեծ յանգնութիւն, ձեր և ձեր մէջ գտնուող ինձմէ աւելի հմտագոյն անձանց առջին բերան բանալ, բայց որովհետեւ գպրոցէս այս ինձմէ վեր սպասը հարկանելու արտօնութիւնըն առած եմ, ուստի կաղաչեմ զձեզ ուլ բարեսէր տեարք, որ այս իմ յանգնութիւնս քամահանաց ենթակայ չըլայ ձեր առջև : Արդ՝ որովհետեւ պատրուան օրս մեզի պինդ հարկաւոր եղողը ազգասիրութիւնն է, ուստի ասոր վրայ խօսելիքնիս երկու գլուխի կըմաժնենք . մէկուն մէջ կուզեմք ըսել, թէ ինչէն ասիկայ . և երկրորդին մէջ թէ որով ձեռք կը բերուի :

Ա. Ազգասիրութիւնն է ազգին փառաց և յառաջագիւծութեան համար ինչք, աշխատութիւնն ամենքան զոհելու չինայիլ :

Իթէ ուղիղ սահմանել կրցանքնէ, ասալ առաքինութեանց հետ ձեռք ձեռքէ բռնած համահետ առաջ կը քայլէ : Ըսածնիս բացատրելու համար երկու անժխտելի ապացոյցներ առաջ կրնանք բերել, մէկը որ ամէն առաքինութեանց պէս բնական լըսոյ համաձայն է, ամէն առաքինութեանց հիմը բնական լըսն կամ խղճմը տանքնէ : Կամ սանկ ըսեմ առաքինութեանց ամէնն ալ բարոյական զգացողութիւններէն զօրութիւն ու աճումն կրնողնին : ասպ թէ ոչ առանց վերի ըսածնէրուս ինտոր պիտի կրնար առաքինիմը համբերել որ և իցէ դժբաղդ արկածներու և չարահրութիւններու . և ինչ պէտք ունէր մէկը իր եղորդ յանցանքը ներել, թէ և խիստ ծանր ալ ըլայ . և առանց պարտաւանութեան զգացման մը զընկեր սիրելն ուլ մեծ բանմը պիտի համարէր : Նոյնպէս որ հայրենասէր պիտի համարձակէր իր ինչքը և անձը իր Համագրեաց լուսաւորութեան համար զոհելու, և եթէ Աստուած զխղճմը տանքը այնպիսի կապով մը կապած է մարդկութեան հետ՝ իբրեւ պատճառ գործոց մը հետ, անհրաժեշտ է ուրեմն մարդումը զայս բառնալով տակաւին մնալ իր մարդկութեանը մէջ . և որովհետեւ ազգասիրութիւնն ալ զիւցազնական առաքինութեանց մէկը ըլլալով խղճմանաց և մանաւանդ կիրթ խղճմանաց արգիւնքնէ, յայտնիէ ուրեմն, թէ ասոր թելադրութիւններն ալ անհանգնելի են : Երկրորդ որ իբ վախճանը ամէն կերպով ուրիշ առաքինութեանց պէս է . ամէն առաքինութեանց վերջին վախճանն է երջանկութիւն որ ոչ ուրիշ բան մը է՝ եթէ ոչ կատարելալ և անկըգով ազատութիւն և մշտնջենաւոր երանութիւն : Իսկ ազգասիրութիւնը զասիկայ թէ և ոչ ըստ բոլորովին, սակայն ըստ մասին կընորհէ մեզ . և Առաքիլոյ է սա խօսքը, « Որ դք զամենայն օրէնսն պահիցէ՝ և միով իւրիք գթիցէ եղև ամենայն օրինացն պարտական » : Ուրեմն այս առաքինութեան ալ գէմ ընելն խղճմըտանքին գէմ ընել է : Բայց ի սա ըսածներէս սա դիտողութիւնն ալ կրնանք ընել . այս առաքինութիւնը մեր մէջ բնածին է, սակայն ունակութեան պէտք ունի բնածին կրնելք . ինչո՞ւ որ չորեքամեայ տղայքալ այս առաքինութեան գոնէ սերմը ունին իրենց մէջ . վասն զի այսպիսիներն առանց զինչ և իցէ խորհրդածութեան մը կամ ընտրութեան մը կը հաւատան որ իրենց ազգը ուրիշ ազգերէ շատ աղէկէ . ուրեմն այս առաքինութեան հակառակ սկզբամբք վարուիլն բնութեան միայնգամայն և բնութեան արարչին գէմ հակառակիլ ըսելէ : Բ. Իսկ թէ ինչ բանով կրնանք ի ձեռս բերել այս բեղմնաւոր առաքինութիւնը, հոստեղ քիչ չէ տարակոյս : Բայց եկող

նախ հարստութեան դիմենք ըստ որում շատերուն կարծեացը նայելով անիկայ մայր է ամենայն յաջողութեանց . բայց ըսէ ան ինչ կ'ըսէ, ես ուլ մարդ ես այն չեմ զոր դուն կը խնդրես . վասն զի եթէ ևս կալրդ էի ազատել, նախ իմ տնձա կազատէի այս աշխարհիս սկիզբէն մինչև հիմայ կամ հանքերու, կամ մեծատանց անտուկներու մէջ կրած բանտարկութենէս . արդ ես որ զիս ազատելու անկարող եմ, ուրիշ ինչ պէս պիտի կրնամ ազատել : Հարստութենէն այսչափ ժխտական պատասխաններ առինք, ուրեմն ուժը ըլլալով մեր միտումը, բայց չէ հոս ալ սխալեցանք, վասն զի թէ որ ուժին ձեռքը բանմը կենար հողմըր մեզմէ երջանիկ պիտի ըլլային . վասն զի ասոնք չէթէ միայն հաստաբուն կաղնիներն իրենց արմատէն կը խլեն, կը փրցունեն, այլ և ատենով պատահածին նայելով, ասոնք տուններու հաստահողոյս առաստաղ ներն ալ հեռուները նետեր են :

Արդ ոչ հարստութիւնն ոչ ալ ուժը զմեզ մեր նպատակին չեն կրնար հասցունել, անտեղ է նէ ուրիշ մը ետէ ըլլալունք, որն որ վերոյգրեւալ բարիքը՝ այսինքն ինչքն ու ուժը կը կանոնաւորէ . և զանոնք մեր օգտին յարմար կերպով կը տնօրինէ :

Պատշաճ իլէճէք քէֆ :

ՄԵՍԻՏԻ ԲԵԱԹ	ԲԱԶԱՐ ԵՐԹԵՍԻ			
	ՅՈՒՆԻՍ 26			
	ապրիլ	մայիս	հունիս	հուլիս
Օսմանլը լըրար	152 30	155 30	156 10	151 20
Ինկիլի	169 10	172 10	173	168 20
Փրանսը	153 30	156 30	157	152 10
Իմպերիալ	136 10	138 30	139	134 10
Գարպոն	25 30	26 10	26 15	25 20
Գըրըմից	78	80	80	77 20
Պէշէք էար . պինտէ	400	415	420	390
Խաղինէ թահլիլ	67	66 25	.	.
Սէհիմ	58	58	.	.
Գօնաօլիտէ էսկի	59 20	59 3	.	.

ՄԵՍԻՏԻ ԲԵԱԹ	ՍԱԼԸ			
	ՅՈՒՆԻՍ 27			
	ապրիլ	մայիս	հունիս	հուլիս
Օսմանլը լըրար	157 30	159 10	161	.
Ինկիլի	174 20	176 10	178 10	.
Փրանսը	157	159 10	160	.
Իմպերիալ	140	141 20	144	.
Գարպոն	26 30	27	27 10	.
Գըրըմից	81	82	82 20	.
Պէշէք էար . պինտէ	400	410	430	.
Խաղինէ թահլիլ	67 10	68 10	.	.
Սէհիմ	69	58	.	.
Գօնաօլիտէ էսկի	60	58 20	.	.

ՄԵՍԻՏԻ ԲԵԱԹ	ԶԱՐԲԱՐԱԳԱ			
	ՅՈՒՆԻՍ 28			
	ապրիլ	մայիս	հունիս	հուլիս
Օսմանլը լըրար	159 30	158	.	156 30
Ինկիլի	176 20	175	.	174
Փրանսը	159 10	158 20	.	157 20
Իմպերիալ	141 20	140 30	.	139 30
Գարպոն	27	26 30	.	26 20
Գըրըմից	82	81	.	79 20
Պէշէք էար . պինտէ	410	400	.	400
Խաղինէ թահլիլ	67 25	65 30	.	.
Սէհիմ	58 20	57 20	.	.
Գօնաօլիտէ էսկի	59 20	58 20	.	.

ՄԻՒԷԱԼԻԳԻ ԴԱԶԵԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
ԴԱԶԱՐԱՆ ԵՐԹԵՍԻ ԲԵԱԹԱՆ ՍՈԳԱԼԱ ՆՈՒՄԵՐՈ 17
3 ՄԻՒԷԱԼԻՏԵՍԵԱՆԸ ԹԱՊԻԱՆԵՍԻՏԵ